

SLÁVENIE SVÄTEJ OMŠE

VZNEŠENOSŤ SVÄTEJ OMŠE

Svätá omša je slnkom, stredobodom a najvzácnejším bohatstvom nášho kresťanského života. Je posvätným úkonom, ktorému sa nijaký iný úkon nevyrovná. Je to sväté tajomstvo, v ktorom sa „uskutočňuje dielo našej spásy“

O dôležitosti a dôstojnosti slávenia Eucharistie hovoria smernice Rímskeho misála takto: „Slávenie svätej omše je stredom celého kresťanského života tak pre všeobecnú Cirkev, ako aj pre miestne cirkevné spoločenstvo a pre každého veriaceho. V nej totiž vyvrchoľuje úkon, ktorým Boh posväcuje svet v Kristovi, v nej dosahuje vrchol bohoslužba, ktorú ľudia preukazujú Otcovi, keď sa mu klaňajú skrze Krista, Božieho Syna. Okrem toho v omši sa pripomínajú celý rok tajomstvá vykúpenia tak, že sa určitým spôsobom sprítomňujú. Ostatné posvätné úkony a všetky skutky kresťanského života s omšou súvisia, z nej vyplývajú a k nej smerujú.“ (VSRM 1)

Iný dokument hovorí: „V najsvätejšej Eucharistii je všetko duchovné dobro Cirkvi, to jest sám Kristus, náš veľkonočný Baránok a živý Chlieb, ktorý svojím telom, Duchom Svätým oživeným a oživujúcim, dáva život ľuďom.“ Je to teda spoločné dobro Cirkvi. Kňaz si musí byť vedomý, že sa pri svätej omši nemodlí sám so svojimi farníkmi, ale modlí sa celá Cirkev. Kňaz si nemôže dovoliť niečo meniť, upravovať, pridávať či vynechávať. Svojevôľa narušuje posvätnosť liturgie, pretože v liturgii sám Kristus vstupuje do svätyne, v Eucharistii je ustavične prítomný a neprestajne vo sviatostiach účinkuje. „Kňaz slávi najsvätejšiu obeť „in persona Christi“, čo značí viac než „v mene“ čiže „v zastúpení“ Krista. „In persona“ značí: v špecifickom sviatostnom stotožnení sa s najvyšším a večným Kňazom.“ Svojím slávením vovádza Boží ľud do „Sacrum“ – teda posvätnnej hĺbky svätej omše.

Zhromaždenie veriacich

Všeobecné smernice hovoria: „Keď sa ľud zišiel a kňaz s posluhujúcimi prichádza...“. Eucharistické slávenie teda predpokladá zhromaždenie veriacich, ktorí pod predsedníctvom kňaza chcú sláviť Pánovu pamiatku. A tak už samo zhromaždenie veriacich má hodnotu liturgického úkonu. „Kde sú dvaja alebo traja v mojom mene, tam som ja s nimi,“ hovorí Pán Ježiš. Je teda podstatný rozdiel medzi zhromaždením na slávenie Eucharistie a nejakým iným verejným zhromaždením. Nie každé zhromaždenie Božieho ľudu pod predsedníctvom kňaza sa nazýva „eucharistické“. Môžu byť aj iné zhromaždenia: na slávenie Božieho slova, kajúcej pobožnosti, adorácie, modlitby posvätného ruženca a pod.

Osobná príprava na slávenie Eucharistie

Každý veriaci môže vyjadriť svoju osobnú prípravu rozličným spôsobom: meditáciou, tichou modlitbou, prečítaním si úvodu do omše a čítaní. Predovšetkým je dôležité prísť včas na svätú omšu (aspoň 5-10 minút), aby sme mali dost času na osobnú prípravu a stíšenie sa. Náhlenie a ruch sú nedôstojné Boha, ku ktorému prichádzame, a sú tiež príčinou vnútorného nepokoja a prekážkou vnútorného sústredenia. Takisto je potrebné zaujať svoje miesto v chráme. Mimo chrámu je možné byť len z vážnych dôvodov /nedostatok miesta, nevoľnosť alebo chvíľkové utíšenie dieťaťa/. Je samozrejmé, že na slávenie Eucharistie prichádzame vhodne a slušne oblečení, fyzicky čistí, triezvi a bez žuvačky a cukríkov v ústach /nesplňa sa podmienka hodinového eucharistického pôstu/. V predsieni kostola

máme nádobu so svätenou vodou. Prežehnaním sa svätenou vodou poznačujeme seba a posväcujeme sa pred slávením Eucharistie. Úkon prežehnania a pokľaknutia sú dva rôzne úklony a nerobia sa naraz. Pokľaknutím na jedno koleno smerom k svätostánku vzdávame poklonu živému Kristovi. Ak má niekto ťažkosti s pokľaknutím, môže urobiť hlboký úklon. Robme ho však s úctou a vierou.

Správna a vhodná výzdoba kostola veľmi napomáha vnútornú prípravu. Je vhodné, aby oltár, symbol Krista, bol už pripravený. Priestor, kde sa budú konať sväté tajomstvá, nemá byť rušený stálym a náhlivým chodením miništrantov, ktorí pripravujú na stolíku kalich, hľadajú v lekcionári čítania. Lektori si tiež majú pripraviť čítanie mimo liturgického priestoru. Je žiadúce prečítať si text vopred, spýtať sa, ak sa niečomu nerozumie, aby potom čítanie tiež hovorilo o dôstojnosti slávanej liturgie. (*aplikácia missa*)

Príprava v sakristii platí pre kňaza a posluhujúcich. Je treba, aby boli všetci v sakristii včas pripravili sa na omšu primeranou chvíľou ticha a sústredenia. Kňaz a prisluhujúci sa majú duchovne pripraviť. Majú si byť vedomí svätosti tajomstva, aby ho mohli sláviť pozorne a s úctou. Účinnosť sviatostí totiž veľmi závisí aj od našej pripravenosti.

Podobne aj veriaci sa majú pripravovať. V modlitebných knihách sú modlitby pred svätou omšou. Okrem toho treba mať na pamäti upozornenie svätého apoštola Pavla o sebakúmaní pred prijatím Eucharistie, čiže nemať ťažký hriech. Kňaz nesmie celebrovat' a veriaci nesmie prijať Eucharistiu, ak si je vedomý ťažkého hriechu.

BS. Hovorí sa, že dobrý začiatok, polovica úspechu. My sme doteraz hovorili len o tom, čo tomu začiatku predchádza a predsa je to veľmi dôležité, aby sme slávenie Eucharistie mohli začať pokojne, nábožne, s plným vedomím, čo sa bude diať a na akých veľkých tajomstvách budeme mať účasť. Takáto dobrá príprava nám potom môže lepšie pomôcť prežiť aj samotnú svätú omšu a mať z nej úžitok do ďalších dní nášho života. Amen.